

De patiënt aan het stuur – implementatie in het zorgveld

**Linda van Mierlo, PhD
Beleidsmedewerker Zorginnovatie, CZ**

IQ healthcare congres, 7 september 2012

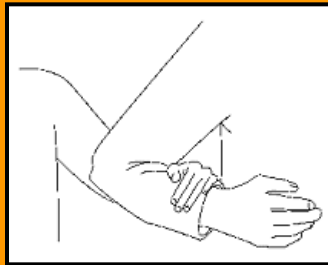

CZ – Alles voor betere zorg

1. Voor verzekerden

**Goede zorg,
lage premie**

**Persoonlijk
Begeleider**

2. Maatschappelijke rol

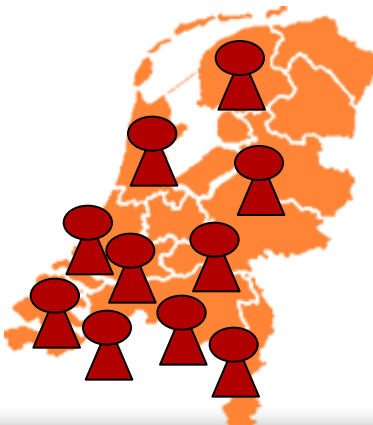
Kwaliteit

Betaalbaarheid

Toegankelijkheid

CZ als zorgverzekeraar:

- 3,4 miljoen verzekerden

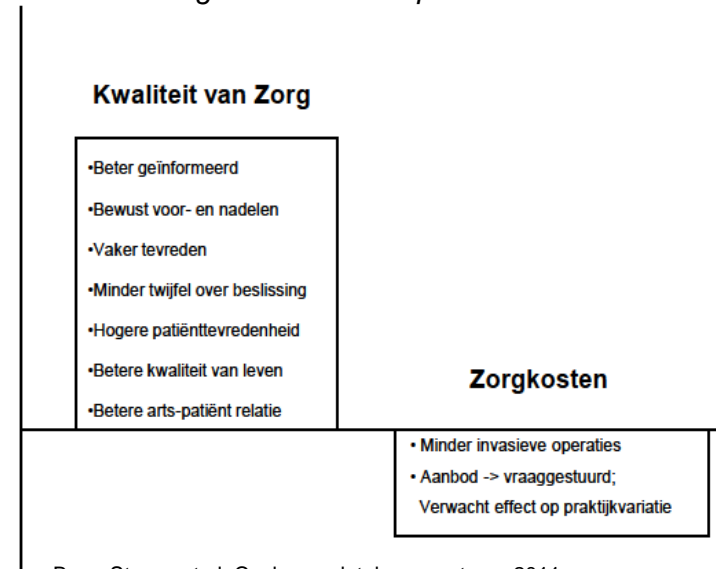
De patiënt als partner is belangrijk voor de strategie van CZ

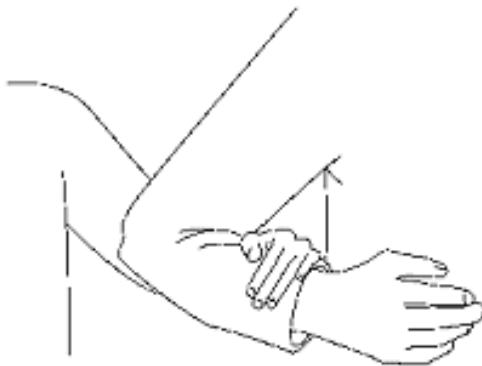
Maatschappelijke rol:

- **Kwaliteit**
  - Patiëntgericht – Hogere ervaren kwaliteit
  - Verbeterde therapietrouw
- **Betaalbaarheid**
  - Minder invasieve behandelingen
- **Toegankelijkheid**
  - Meer taken door patiënt

Effecten gebruik keuzehulp in 86 RCTs

Bron: Stacey et al. Cochrane database syst rev. 2011

Persoonlijk begeleiden:

- **Begeleiden in keuzes**
  - tav aandoening, behandeling, zorgaanbieder
  - interne diensten en in het zorgproces

De patiënt als partner; implementatie in samenwerking met ziekenhuizen, beroeps- en patiëntenverenigingen

Online health community: FertiScreen project

*Hogere patiëntparticipatie en
doelmatigere zorg*

Gezamenlijke Besluitvorming

*Hoe kunnen we implementatie
optimaal stimuleren?*

Online health community: Hogere patiëntparticipatie en doelmatigere zorg bij infertiliteit

Huidige situatie

- Nieuwe netwerkrichtlijn infertiliteit wordt niet goed opgevolgd
- Overbehandeling $\pm 40\%$ van de patiënten*:
  - Hogere morbiditeit en mortaliteit
  - Lichamelijke en psychische belasting
  - Ongewenste zorgkosten

Gewenste situatie

- Hogere patiëntparticipatie
- Doelmatigere zorg
- Patiëntgerichtere zorg
- Implementatie E-health applicatie FertiScreen in het zorgproces op
  - Start project: 1 november 2012
  - Regionale implementatie; effectiviteit; uitbreiding andere aandoeningen
  - Ism UMC St. Radboud, IQ healthcare en patiëntenvereniging Freya

* Bron: Van den Boogaard N.M., et al. Hum Reprod. 2011.

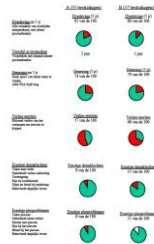

Gezamenlijke besluitvorming; instrumenten beschikbaar, implementatie blijft achter

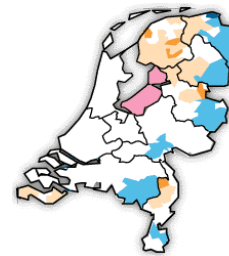

Huidige situatie

- Artsen onderschatten vaak de gewenste hoeveelheid informatie.*
Patiënten willen vaker zelf kiezen dan artsen denken.#
- Variatie aan keuze-ondersteunende instrumenten beschikbaar

- Veel versnipperde regionale initiatieven, implementatie blijft achter

- Barrières zorgverleners: tijdsdruk, geschiktheid patiënt, etc.

*Bron: Van Staveren, Ned Tijdschr Geneeskd. 2011;155:A3777

#Bron: Van Tol-Geerdink, Ned Tijdschr Geneeskd. 2009;153:B74

Gezamenlijke besluitvorming; diverse initiatieven ter bevordering van implementatie en samenwerking

Netwerken:

- Landelijk Platform en consortia

Adviestrajecten en rapporten:

- Adviestraject RVZ; “Wat is nodig om SDM breed ingang te doen vinden in de praktijk?” *Goede zorg is patiëntgerichte zorg!*
- Nieuwe rapport “Kwaliteit als Medicijn”*: *Betrekken patiënt bij behandelkeuzes belangrijke pijler*

In het buitenland:

- Diverse implementatie projecten: bijv. MAGIC project in UK

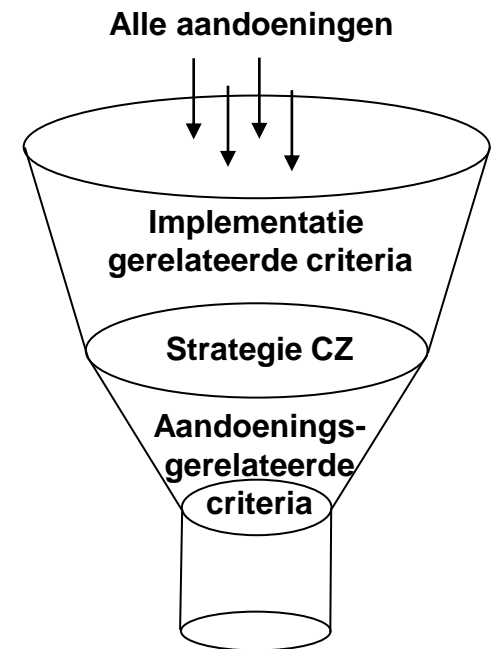
* Bron: Rapport Booz&Co, Kwaliteit als medicijn: aanpak voor betere zorg en lagere kosten

Stimuleren implementatie gezamenlijke besluitvorming: uitgangspunten CZ

Criteria selectie aandoeningen

- **Implementatie**
  - Indicaties waarvoor keuze-ondersteunende instrumenten zijn ontwikkeld en effecten geëvalueerd
  - Draagvlak vanuit het zorgveld
  - Mogelijkheid om de patiënt op het juiste moment te bereiken
- **Aansluiting met strategie CZ**
  - Doelmatigere zorg
- **Aandoenings gerelateerd**
  - Preferentie-sensitieve keuze
  - Kwantitatieve gegevens

Focus op implementatie en samenwerking

Integreren in het zorgproces

Betrekken patiënten- en beroepsvereniging

Hoe kunnen we implementatie bevorderen?

Micro niveau: patiënt-zorgverlener

actief gebruik van keuzehulpen en andere consult ondersteunende instrumenten
niet-paternalistische houding van zorgverlener, actieve patiënt

Meso niveau: proces en organisatie

meer ruimte voor gezamenlijke besluitvorming in richtlijnen
goede manier van inzet in het zorgproces
aandacht voor gezamenlijke besluitvorming in trainingen en opleidingen

Macro niveau: Beleid, landelijke organisaties, wet- en regelgeving

meer samenwerking en kennisdeling
stimuleren middels bekostiging en financiering
praktisch toepasbare criteria om ervaren betrokkenheid bij behandelkeuzes te meten

➤ **Hoe kunt u het verschil maken?**

